

Kritika - Star Trek - Sötétségben

2013 május 09. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A Star Trek franchise 2009-es, többé-kevésbé sikeresnek mondható újraindulása után borítékolható volt, hogy a folytatás sem fog sokáig várni magára.

És a jóslatok természetesen beigazolódtak, hiszen a napokban debütáló *Sötétségben* alcímet visel? látványozó jött, látott és gy?zött.

Feltéve, ha gy?zelemként értékeljük a néz?k totálisan hülyének nézését, a jól felépített, ám a végeredményt szemlélve lufiként kipukkanó marketinghadjáratot, vagy minden id?k egyik leggyengébb forgatókönyvét.

J. J. Abrams, aki valószínűleg életében nem vitt még vászonra olyan jelenetet, amit ne lopott volna valakitől - de ez nem gond, mert általában ezeket jól álcázza a kamera lencséjén megtört és mindenkit elvakító állandó fényhatásokkal - ülhetett be újfent a rendezői székbe és bizonyíthatta a világ számára, miért jogosak az aggodalmak a szintén általa jegyzett Star Wars hetedik epizódjával kapcsolatban. Félreértés ne essék, természetesen nem ? az egyetlen, aki kizárólag bevett sablonokban, beállításokban és közhelyekben tud csak gondolkodni, de attól még nem értem, miért tekintenek sokan úgy rá, mint valami filmes messiásra.

A hanghatásokra, valamint a látványra nyilván nem lehet panaszunk, sőt, kimondottan lenyűgöz? az a világ, amit vizuálisan elének tárnak, továbbá az akciójelenetek is lényegében rendben vannak. Azért hozzáteszem, hogy egy olyan korban, ahol egy film születésekor els?sorban a korhatár-besorolást, nem pedig a m?vészi szabadságot tartják szem el?tt, csodákra senki sem számíthat, de legalább egy jó kis el?zetest össze lehet ollózni a néz?k bevetésére.

Az én bajom sokkal inkább az, hogy a szép, de tartalom nélküli látványnál, dobhártyaszaggató robbanásoknál és a követhetetlenül zavarosan összevágott lövöldözéseknél azért manapság többet várna az ember. F?ként úgy, hogy ebben az esetben egy Star Trek moziról van szó, ami a rajongók számára mindig is egyet jelentett a felfedezéssel, a kalanddal, az újszer? és érdekes helyszínekkel. A *Sötétségben* esetében azonban ezeket mindenki szépen felejtse el, és csupán közhelyes jelenetekre és unalomig ismételt cselekményszálra számítsen.

A film az el?z? részben már megismert színészeket vonultatja föl nekünk. A fiatal Kirk kapitányt Chris Pine alakítja ugyanolyan rosszul, ahogy azt megszokhattuk, Sular (akárom mondani Zachary Quinto) újra a hegyes fül? Spock b?rébe bújik, és a legénység többi, fontosabb tagja is maradt ugyanaz, aki volt. Ez rendjén is van, hiszen kell az állandóság a néz?nek, nehogy szegények elveszítsék a fonalat az epizódok között.

Az viszont már nincs rendjén, hogy ezek a bizonyos szerepl?k értelmi és érzelmi tekintetben egyaránt tizenéves kölykök szintjén állnak, akik kamaszos lázadással, szerelmi civódással és hisztis besért?désekkel próbálnak maguknak személyiséget varázsolni. Ha nem próbálná elhiteni velem a mozi, hogy egy ?rhajó felel?sségteljes legénységét látom, azt hinném, hogy egy dedós osztályba kerültem, ahol a legsúlyosabb probléma az, hogy ki kinek az öribarija és ki szereti jobban a másikat. A morálisnak beállított helyzetek legfeljebb olyanok számára adnak okot gondolkodni, akiknek az életkora még csupán egy számjegy?l áll, a karakterekben pedig annyi az élet, mint egy darab kavicsban.

Ezen sekélyes közepszer?ség alól mindössze két kivételt találunk az egész filmben. Az egyik Spock, aki egy darabig egészen jól hozza azt, amit a figurától elvár a néz?. Aztán egy ponton ?s is beáll a sorba azzal, hogy elkezd pityeregni, amivel egy pillanat alatt kicsinál mindent, amit addig felépített. A másik pedig maga a f?szerepl?, Kirk kapitány, akinél keresve sem találhatnánk sokkal ellenszenvesebb valakit.

Komolyan, mégis melyik észlény gondolta úgy, hogy ez a figura szerethet? lehet? Hogy ? az, aki méltó utóda a régi Star Trek filmek ikonikus alakjának? Itt ugyanis egy öntelt, öntörvény?, ostoba, meggondolatlan és vezetésre teljesen alkalmatlan embernek van ábrázolva, akire még egy kutya napi kétszeri etetését sem bízom rá, nemhogy egy csillaghajó irányítását vagy létfontosságú küldetések lebonyolítását.

A függelemsértések és a folyamatos, nyílt parancsmegtagadások mintha a legtermészetesebb dolgok lennének az életében, és ezekre ? általában még büszke is. És ennek ellenére ez a Kirk valahogy feljutott a ranglétra

viszonylag magas fokára - egy olyan világban, ahol a hierarchia, az alá-fölé rendeltségi viszony és az engedelmesség a kulcs élet és halál között. Ugyan, kérem, mégis milyen hadseregben vagy flottában vesznek komolyan bárkit, aki a legegyszerűbb és legriválisabb feladatokat sem képes elvégezni anélkül, hogy a maga ütdött feje után menne, kénye-kedve szerint rúgva fel bármit, amihez éppen úri kedve van?

És az a legszebb az egészben, hogy ezt egyrészt a film legelején nyilvánvalóvá teszik a nézők számára, másrészt meg később maga is bevallja, mennyire távol áll tőle minden, ami a posztjához igenis szükséges lenne. A fickó állandó jelleggel veszélyezteti a hajója épségét, az emberei életét, a küldetések sikerét, és valahogy mégsem állították még hadbírótság elé. És valaki ezt a fajta viselkedést még díjazza is azzal, hogy rangot és felelősséget bíz rá? Mégis, ki a célcsoportja ennek a filmnek?

Ja, persze, tudom én. Azok, akik abban a korban vannak, ahol még menő a lázadás, ahol mindennemű rang és hatóság eleve ellenállást szül, és ahol képtelen valaki végigülni két órát óriási érzelmi kitörések vagy nyálasan kiszámítható fordulatok nélkül. Ez itt már nem Star Trek. Ez annak csupán a buta, tini változata, ahol mindent ki kell herélni annak érdekében, hogy a célközönség primitív igényeinek megfeleljünk. Gyerekműve gyerekeknek, azok a rajongók pedig, akik többet vártak ennél, ismét csak egy nyaklevest kaptak jutalmul.

Roberto Orci, Alex Kurtzman, Damon Lindelof - kérem kedves olvasóimat, jól jegyezzék meg ezeket a neveket. Jegyezzék meg, és ha bárhol találkozónának velük, meneküljenek ki a moziból, amilyen gyorsan csak tudnak! Ők ugyanis ennek a filmnek az írói, és hitemre mondom, három ember együttes munkával ilyen rosszat talán még az életben nem alkotott.

A történet szerint Kirk kapitány és legénysége egy *John Harrison (Benedict Cumberbatch)* nevű terroristát üldöz, aki pár rosszcsont húzás után az állandóan durcás Klingon faj szülőbolygóján, a Kronoson húzza meg magát. És mivel az admirális lángelméi szerint egy intergalaktikus háború kirobbantásához elegendő lenne az, hogy a másik faj megpillantsa a hajójukat (mondom, óvodás szinten járunk, óvodás logikával), ezért a notóriusan parancsmegtagadó fűszűnk azt az utasítást kapja, hogy messziről likvidálja a célpontot az ellenség számára érzékelhetetlen és letapogathatatlan spéci torpedókkal. Na, ebből a tervből aztán biztos nem lesz semmi baj, és minden a parancs szerint megy majd, ugye?

Ó, de hát ezek nem ismerik eléggé Kirk kapitányt, a született egyéniséget, aki valamiért úgy dönt, magáról tesz feletteseire, és egy kis csapattal inkább élve fogja el a gonosztevőt. Hurrá, így legalább megint lövöldözhetünk és robbantgathatunk egy sort. A balhé után a fogollyal visszatérnek a hajóra, ahol ezután észbontóan logikátlan és felfoghatatlan ostobaságok egész sora veszi kezdetét. Kirk a terrorista néhány odavetett *jujj de titokzatos* mondata után az egész küldetésben kételkedni kezd, és sötét sejtése támad az ügygel kapcsolatban. Aztán kiderül, hogy a fülön csípett főszer nem más, mint Khan, a genetikailag felturbózott söreg fickó, aki mostanság leginkább internetes mémként tengeti mindennapjait, és aki az egyetlen, aki fényt deríthet egy borzalmas összeesküvésre.

Kirk kapitány, a született egyéniség nem képes csökkenteni agyával felfogni, hogy van, amikor a nálánál magasabb rangban lévőket többet tudnak annál, mint amit elmondtak neki. Mert bizony ez így megy a hadseregben. És mivel nem szeretnék semmit elkotyogni erről az agyrohasztóan ócska történetről, legyen elég annyi, hogy Kirk kapitány, az egyéniség az újabb és újabb parancsmegtagadásaival emberek tízezreinek és legénysége egy részének haláláért lesz felelős. És természetesen ezért a film végén megint nem fogja senki felelőségre vonni. Sőt, még megdicsérik érte!

Mindössze annyit kellett volna tennie, hogy elmegy "A" pontba, kilő pár torpedót "B" célpontra, és hazamegy. 10 perc, vége a filmnek, és nincs semmi gond. De hiába, az egyéniségek olyanok, akiket nem lehet kordában tartani, és ha ez iszonyatos emberáldozatokkal is jár, kit érdekel?! Kirk kapitánynak az Isten sem mondhatja meg, mikor mit csináljon!

Mostanra világossá vált, hogy ezeknek a filmeknek immár nem én vagyok a célközönsége. Annyi éven át szerettem a Star Trek világot, a sorozatokat, a filmeket, és most rá kellett jönnöm, hogy mégsem nekem, a rajongónak szánják ezeket a mozikat. Én már csak egy régi lenyomat vagyok egy olyan korból, ami élvezhetetlen és fogyaszthatatlan a mai világ fiataljai számára.

Ez azonban kölcsönös. Nekem sem veszi be már a gyomrom a felületes, igénytelen, ostoba és üres vackokat, amelyek egyedüli vonzereje a fény- és hanghatásokban rejlik. Aki ennyivel megelégszik, azok számára a film valószínűleg elmegy egy egyszer fogyasztható és könnyen felejthető hétvégi programnak. Ha nem számítjuk a történet égbekiáltó ostobaságát, agyatlan szórakozásnak beiktatható, ha mindenképpen be kell ülnünk valamire. Baráti társaságban remekül ki lehet elemezni, miért is olyan vacak az egész.

De mint Star Trek, az egész mozi bűzlik az uniformizált sablonfilmek posványosan káros kipárolgásaitól. Tulajdonképpen nincs is szükség már ezekre a nevekre - Star Trek, Star Wars, meg az összes többi; ha jelen esetben más lenne a franchise, ha ezt a filmet bármelyik egyéb sci-fi világ logójával akarták volna eladni nekünk, nem tőnt volna fel senkinek. Nincs is már köztük semmi különbség a gyakorlatban.

A rajongók pedig jobb, ha elfelejtik rajongásaik tárgyát, mert hamarosan egyikből sem marad az ég világon semmi. *Köszö, Hollywood!*

Sztakó Balázs

Szerző a Flag Polgári Műhely tagja

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló